

TÜTÜN ÜRÜNLERİNDE KULLANILAN GİRDİLERİN ETKİLERİ GİRDİLERLE İLGİLİ DÜZENLEMELER

Elazığ

9-12 Haziran 2010

4. Sigara ve Sağlık Ulusal Kongresi

Cengiz HASPOLAT

Uzman

Tütün ve Alkol Kontrolü Daire Başkanlığı

Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu

Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesi

- **Madde 9:** Tütün Ürünlerinin İçerikleri ile İlgili Düzenleme
 - Taraflar, Konferansı, uluslararası uzmanlık kuruluşlarıyla danışarak, tütün ürünlerinin **içerikleri ve yaydıklarını ölçmek ve test etmek ve bunları düzenlemek** için rehber ilkeler önerecektir. Her bir Taraf, ulusal uzmanlık kurumlarınca onaylandığında, bu tür düzenlemeler, ölçümler ve testler için etkin yasal, icrai, idari ve diğer önlemleri alacak ve uygulayacaklardır.

TKÇS 9. Maddesi

- TKÇS 9 uncu maddesi karmaşık ve ileri uzmanlık gerektiren bir alandır.
- Sigara dumanının gaz ve partiküllerinde en az 4800 kimyasal tespit edilmiştir.
- Dumandaki gaz ve partiküllerinin birçoğu toksik ve kansorejendir.
- Geleneksel olarak ölçülen zifir, nikotin ve karbon monoksit testleri tütün mamullerinin zararlarının gözden kaçırılmasına neden olmaktadır.

Toksisite

- Dumandan gelen toksisite;
 - Tütün bitkisinin yapraklarının hastalıklardan korunması veya iyileştirilmesi için kullanılan TSNA gibi organik maddelerin yanması ile ortaya çıkan benzo(a)pyrene ve karbon monoksit gibi maddelerden kaynaklanmaktadır.
 - Çeşitli nedenlerle tütün mamullerine ilave edilen soslar ve tatlandırıcıların yanması ile ortaya çıkan acetaldehyde, formaldehyde, acrotein, acrylonitrile gibi maddelerden kaynaklanmaktadır.
- Tütünün içeriği ile emisyonu önemlidir.

Soslu, Tatlandırıcılı Ürünlerin Kullanımı

- Tütün mamullerinde kullanılan soslar;
 - Tütünü tatlandırmakta,
 - Tütünün hoş olmayan, kaba, tatsız içim özelliğini maskeleyemekte,
 - Tütün mamullerinin cazibesini artırmakta,
 - Tütün mamullerini yeni kullanmaya başlayan gençlerin bu ürünleri daha kolay içmelerini sağlamaktadır.

Gençlerde Tatlandırılmış Ürün Kullanma Eğilimi

- Ergenlik çağındaki gençler 25 yaş üstü kişilere göre tatlandırılmış sigaraları kullanma eğilimleri 3 kata kadar çıkmaktadır.
- ABD'de yapılan bir çalışmada;
 - Sigara kullananlar arasında soslu sigaraları kullanan 17-25 yaş grubunun %11,9 oranında, 25 yaş üstü grubun ise %6,7 oranında olduğu tespit edilmiştir.
 - Soslu sigaraları kullananlardan %22,8'inin 17 yaşında, %21,7'sinin ise 18-19 yaşlarındaki gençlerden olduğu tespit edilmiştir.

Mentollü Ürünler

- Mentollü sigaralar içim davranışlarını değiştirmektedir;
 - Mentollü duman akciğerlerde serinliği algılayan sinirleri uyarmakta, tiryakilerin dumanı daha fazla tutmasına yol açmaktadır.
 - Bu durum tiryakilerin daha fazla nikotin ve zifire maruz kalmalarına neden olmaktadır.
 - Daha fazla nikotin ile zifir ise bağımlılığın kuvvetlenmesine yol açmaktadır.
 - Tütün kaynaklı hastalıklara yakalanma ihtimali artmaktadır.

Mentollü Ürünlerin Kullanımı

- Hersey'in (2006) yaptığı çalışmanın sonuçları:
 - Ergenlik çağındaki gençler ile tütün mamullerini yeni kullanmaya başlayanlar arasında mentollü ürünlerin kullanımını yüksektir.
 - Ergenlik çağındaki gençler arasında mentollü sigaralar başlangıç ürünüdür.

Firmaların Tatlandırılmış Ürün Politikaları

- Tütün endüstrisi 13 yaşına kadar çocukları piyasa için potansiyel olarak algılamaktadır.
- Tütün endüstrisi çocukların sigara içme davranışları üzerine araştırmalar yapmaktadır.
- Tütün endüstrisi çocukları hedefleyen ürün ve pazarlama teknikleri geliştirmektedir.

Tütün Endüstrisinden

- Gençler Tütün endüstrisi için özellikle önemlidir:
 - “Today’s teenager is tomorrow’s potential regular customer, and the overwhelming majority of smokers first begin to smoke while still in their teens...The smoking patterns of teenagers are particularly important to Philip Morris” (Philip Morris, Special Report, Young Smokers: Prevalence, Trends, Implications, and Related Demographic Trends)
 - “The base of our business is the high school student.” (Lorillard, Memo from executive TL Achey to former Lorillard President Curtis Judge re Newport brand)

Kanada'nın Girdilerle İlgili Düzenlemesi

- 8 Ekim 2009 yılında bazı tütün mamullerinde girdiler yasaklanmıştır:
 - Sigara,
 - Sigarillo (little cigars),
 - Sarmalık kıyılmış tütün (blunt wraps).

Kanada'nın Yasaklamasının Kapsamı

- Tatlandırıcı özellikte veya tadı güçlendirici maddelerin kullanımı yasaklanmıştır:
 - Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü ve Dünya Sağlık Örgütü Uzmanlar Komitesi tarafından DSÖ Teknik Rapor Serisinde tatlandırıcı madde olarak tanımlanmış katkı maddeleri
 - Aroma Maddesi ve Ekstrakt Üreticileri Birliği (Flavor and Extract Manufacturers Association – FEMA) tarafından tatlandırıcı madde olarak tanımlanmış katkı maddeleri

Yasaklama Harici Tutulanlar

- Yukarıdaki yasaklama kapsamında 21 tali başlık altında belli maddeler ismen sayılarak hariç tutulmuştur:
 - Benzoik asit ve bunun tuzları
 - Sitrik asit ve bunun tuzları
 - Etanol
 - Gliserol
 - Mentol
 - Parafin mumu
 - Susus sodyum asetat
 - Sorbik asit

Yasak Kapsamındaki Diğer Maddeler

- Amino asitler
- Kafein
- Renklendiriciler
- Yağ asitleri
- Meyva, sebze veya bunlardan elde edilenler
- Probiyotikler
- Baharatlar
- Şeker ve tatlandırıcılar
- Vitaminler
- Mineraller

Standartlara Uymayan Ürün

- Belirtilen özelliklere sahip olmayan sigara, sigarillo ve sarmalık kıyılmış tütünün:
 - Satışı
 - Üretimi
 - İthalatı

Yasaklanmıştır.

Yaptırımlar

- Üreticiler:
 - 300.000\$'a kadar para cezası
 - 2 yıla kadar hapis cezası
- Perakendeciler:
 - 50.000\$'a kadar para cezası

ABD

- 22 Eylül 2009'dan itibaren sigara ve sigaralık tütünde:
 - Ürünü veya dumanını karakterize eden suni veya doğal tatlandırıcı, baharat, çeşni, çilek, üzüm, portakal, karanfil, tarçın, ananas, vanilya, hindistan cevizi, meyankökü, kakao, çikolata, kiraz, vişne, kahve tatlandırıcıların bulunması yasaklanmıştır.
 - Mentol ile işlenmemiş tütün yaprağının içindeki ve üzerindeki zirai ilaç katkı maddesi kapsamı dışında tutulmuştur.

TKÇS 9 ve 10. Maddeler Çalışma Grubu

- Tatlandırıcı, sos ve girdilerin tamamen veya kısmen yasaklanması.
 - Tatlandırıcılar: Şeker ve tatlandırıcılar (glukoz, bal, pekmez vb.), mentol, vanilya, baharatlar (tarçın, nane, zencefil) (Yasaklanması veya kısıtlanması)
 - Renklendiriciler: Ürün ve paketlerin renklendirilmesi (Yasaklanması veya kısıtlanması)
 - Grafik, resimli uyarı ile bandroller hariç.
 - Vitamin ve mineraller: C, E Vitamini, Omega-3, 6 vb. (Yasaklanması)
 - Enerji ve dayanıklılık veren maddeler: kafein, enerji verici, uyarıcı vb. (Yasaklanması)

Girdi ve Sosların Yasaklanması ve Şark Tipi Tütün Üretimine Etkisi

- Tatlandırıcı, sos ve girdilerin kullanımının yasaklanması veya kısıtlanmasının ülkemizdeki şark tipi tütün üretim sektörüne etkisi incelenmelidir.

Dünya Pazarı

Harman (Blend) Türleri

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

- Tütün mamullerinin özellikle gençler açısından cazibe yaratan yönlerinin ortadan kaldırılması gerekir.
 - Tatlandırıcı, sos ve girdilerin tamamen veya kısmen yasaklanması:
 - Tatlandırıcı,
 - Renklendirici,
 - Baharat,
 - Vitamin ve mineraller,
 - Enerji ve dayanıklılık veren maddeler.
- Katkı maddelerinin yasaklanması veya kısıtlanması özellikle gençlerin sigaraya başlamasını önleyecek, uzun vadede tütün ürünlerinin kullanımını azaltacaktır.

- **Teşekkürler..**

